

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/76/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116011357
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Homzová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7116011357.5

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Homzovej a sudcov JUDr. Jaroslava Chleboviča a JUDr. Františka Ševčoviča, v trestnej veci obžalovanej A. B. C., pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods.1, ods.4 písm. a), c) Tr. zák. formou pomoci podľa § 21 ods.1 písm. d) Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. septembra 2023, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 8.6.2023, sp. zn. 1T/33/2016 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom mestský súd podľa § 285 písm. c) Tr. por. obžalovanú A. B. C. spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I sp. zn. 1Pv 4/2016 pre skutok, ktorý mala spáchať tak, že

už odsúdená A. D. B. a obžalovaná A. B. C. v Košiciach dňa 30.05.2006 podpísali zmluvu o výkone osobnej asistencie medzi užívateľom osobnej asistencie s D. B. a osobným asistentom A. B. E. (t. č. C.), o ktorej nepravdivosti spočívajúcej v tom, že obžalovaná A. B. C. nebude vôbec vykonávať osobnú asistenciu pre už odsúdenú A. D. B. a zmluva bude slúžiť iba na vylákavie príspevku na osobného asistenta osoby zdravotne ťažko postihnutej vedela od počiatku aj už odsúdená F. B., ktorá sa ako matka už odsúdenej A. D. B. o menovanú po celý čas starala, pričom na základe uvedenej fiktívnej zmluvy a následných nepravdivých výkazov o odpracovaných hodinách osobného asistenta, ktoré ÚPSVaR Košice mesačne predkladali už odsúdená A. D. B. aj už odsúdená F. B., poberala už odsúdená A. D. B. neoprávnene v rozpore s ustanovením § 58 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci a neskôr v rozpore s ustanovením § 22 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov peňažné príspevky na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia za osobnú asistenciu v období od 30.5.2006 do 31.12.2010, čím sa takto ku škode štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Košice, Staničné námestie č. 9, obohatila celkovo o sumu 8023,49 €, a taktiež už odsúdená A. D. B. na základe zmluvy o osobnej asistencii s G. B. uzavretej dňa 01.10.2006 poberala neoprávnene príspevok na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia za osobnú asistenciu na základe nepravdivých výkazov o odpracovaných hodinách osobného asistenta v období od 01.07.2010 do 31.12.2010, kedy jej už G. B. osobnú asistenciu neposkytoval, čím sa takto ku škode štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Košice, Staničné námestie č. 9, obohatila celkovo o sumu 1052,64 €,

a v ktorom sa vidí zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zák. v celom rozsahu oslobodil

nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchala obžalovaná.

Proti tomuto rozsudku prokurátor podal odvolanie ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Takto podané odvolanie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania súd uzavrel, že obžalovaná zmluvu o výkone osobnej asistencie pre už právoplatne odsúdenú A. B. nepodpísala, alternatívne, ak ju aj podpísala, tak nevedomky. Tento záver súd vyvodil na základe prečítanej komunikácie zo sociálnej siete facebook medzi obžalovanou A. C. a A. B. a následného výsluchu oboch zmienených. Z komunikácie má vyplývať, že A. B. sa za svoj skutok (zneužitie údajov a podpisu obžalovanej na zmluve) obžalovanej ospravedľuje. Súd z toho vyvodil, že obžalovaná nemala o konaní A. B. a jej matky vedomosť a na skutku sa nepodieľala tým, že by podpísala uvedenú zmluvu. Prokurátor je toho názoru, že takýto záver nie je správny, lebo neberie do úvahy komplexne celú komunikáciu, ale iba jej časti vytrhnuté z kontextu v prospech obžalovanej. Podľa jeho názoru z obsahu komunikácie jednoznačne vyplýva, že obžalovaná bola s A. B. dohodnutá, že jej zmluvu o osobnej asistencii podpíše, a táto na jej základe bude čerpať príspevky na odmenu osobného asistenta, avšak iba do času, kým si nenájde inú osobu za týmto účelom. A. B. ale túto časť dohody (dočasnosť) nedodržala a príspevky na základe fiktívnych mesačných výkazov čerpala na obžalovanú až do doby, pokiaľ sa na to neprišlo z dôvodu zistenia, že obžalovaná sa vydala a zmenila priezvisko. Práve za to sa v komunikácii ospravedľuje, keď píše: „všetky pokusy zmeniť osobného asistenta zlyhali na tom, akí ľudia sa nám plietli do cesty. Za ten podraz sa Ti veľmi ospravedľujem, v prvej chvíli si mi chcela pomôcť a ja si to veľmi vážim!“

Ak by s tým nemala obžalovaná nič spoločné, tak by sa jej nemala za čo A. B. ospravedľovať. Hlavným motívom správy nebolo ospravedľovanie sa obžalovanej, ale vysvetlenie, že to A. B. chce vziať iba na seba a chrániť svoju matku. Reakcia obžalovanej v rámci komunikácie neobsahuje prekvapenie. Znalecký posudok z písomoznalectva znalca Mgr. D. potvrdzuje, že sporné podpisy pravdepodobne vyhotovila obžalovaná A. C. a podpis na zmluve o výkone osobnej asistencie zo dňa 30. mája 2006 je pravým podpisom obžalovanej A. B. C.. Ak obžalovaná A. C. tvrdí, že jej podpisy, ak sú aj pravé, tak boli od nej podvodne vylákané, tak mohla uviesť konkrétne skutočnosti potvrdzujúce, že pre A. B. vôbec niekedy v živote podpisovala nejaké iné listiny. Uvedené by sa dalo v rámci dokazovania preveriť. Obžalovanej nie je kladené za vinu predkladanie výkazov, iba uzatvorenie zmluvy. Bez uvedenej zmluvy by nemohol byť skutok spáchaný. Navrhol, aby odvolací súd z dôvodov uvedených v § 321 ods.1 písm. b), d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o vine, a aby podľa § 322 ods.1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora podala vyjadrenie obžalovaná A. B. C., v ktorom uviedla, že z obsahu komunikácie medzi ňou a už odsúdenou D. B. na sociálnej sieti facebook je zrejmé, že nemohla mať vôbec vedomosť o poberaní príspevku na osobnú asistenciu zo strany Ing. D. B.. Konečne, keď sa vykonal dôkaz prečítaním komunikácie na facebooku sa prokurátor snaží účelovo prekrútiť jej obsah, avšak bez toho, aby bol tento výklad založený na logike a vykonaných dôkazoch. Prokurátor vytrhol z komunikácie len tie časti, ktoré sú v jej neprospech. Pokiaľ si nestranný pozorovateľ prečíta celú komunikáciu je zrejmé, že na poberanie príspevku A. B. zneužila jej osobu. Je nelogické tvrdiť, že sa A. B. D. len ospravedľovala za to, že po jej výdaji zabudla zmeniť priezvisko. Výkaz o odpracovaných hodinách osobného asistenta odovzdaný na ÚPSVaR jasne preukazuje, že sa jednalo o celkovú osobnú asistenciu, že o jej dlhodobom podvodnom konaní nemala žiadnu vedomosť, a že nikdy nedala súhlas na falšovanie svojich podpisov. O tom, že D. B. páchala túto dlhodobú trestnú činnosť spolu so svojou matkou, ona nemala absolútne žiadnu vedomosť až do začiatku roka 2011.

Vyjadrenie k odvolaniu prokurátora podal aj obhajca Mgr. H. I. v mene obžalovanej A. B. C.. Obhajoba rozoberá hodnotenie facebookovej komunikácie medzi obžalovanou A. C. a už odsúdenou A. B. prokurátorom. Zdôrazňuje, že obžalovaná A. C. nemala o páchaní trestnej činnosti žiadnu vedomosť, čo je preukázané aj tým, že odsúdená A. B. vo svojej facebookovej správe popisuje ako jej mama nosila a podpisovala výkazy osobného asistenta. Obžalovaná A. C. má za to, že snaha o usvedčenie jej osoby z údajnej pomoci pri páchaní trestnej činnosti je motivovaná pomstou odsúdených B. za to, že obžalovaná nepriamo iniciovala ich trestné stíhanie, lebo vec oznámila vyšetrovatelke A. I. D., táto následne svojmu otcovi G. J. D., ktorý podal podnet na začatie trestného stíhania.

Z úradného záznamu spísaného zamestnankyňou ÚPSVaR A. G. G. vyplýva, že obžalovaná A. C. telefonicky oznámila úradu práce, že nikdy nevykonávala osobnú asistenciu a žiadny výkaz nepodpisovala.

Znalecký posudok Mgr. D. môže maximálne preukazovať to, že podpis na zmluve o výkone osobnej asistencie je podpisom obžalovanej A. C.. Obžalovaná však v priebehu celého trestného konania tvrdila, že podpis vyzerá ako jej, avšak nie je si vedomá toho, že by takúto zmluvu podpisovala. Ak by sa na dohode nachádzal aj podpis obžalovanej A. C., nemá bez vedomosti podpisujúcej osoby existencia takéhoto podpisu žiadnu relevanciu. Navyše, uvedená dohoda sa skladá z časti, ktorá je predtlačená a z časti, ktorá je vypísaná rukou. Nie je zrejmé, kto zmluvu (ručne doplnený obsah) vypisoval a kedy. A. G. G. na hlavnom pojednávaní uviedla, že len na základe predloženej zmluvy o výkone osobnej asistencie by nedošlo k vyplateniu žiadneho finančného príspevku. Až na základe predložených mesačných výkazov dochádza k vyplácaniu finančného príspevku oprávnenej osobe. Rovnako tak bolo ozrejmené, že za celé obdobie poberania príspevku odsúdenou A. D. B. u tejto nebola zo strany úradu práce vykonaná žiadna kontrola splnenia podmienok na poberanie príspevku. Navrhli, aby odvolací súd odvolanie prokurátora v zmysle § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V predmetnej trestnej veci už krajský súd konal na verejnom zasadnutí a to dňa 19.10.2022. Vo vzťahu k obžalovanej A. B. C. podľa § 321 ods.1 písm. b), c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods.1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v rozsahu zrušenia znovu prejednal a rozhodol.

V uznesení krajský súd uviedol, že u obžalovanej A. B. C., keď dôkaznú situáciu podrobne popísal prvostupňový súd a aj krajský súd na základe obsahu celého trestného spisu vec zrušil a vrátil na nové konanie a rozhodnutie. K tomuto záveru odvolací súd viedlo to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zmluvu o výkone osobnej asistencie podpísala A. B. C., v tom čase mala priezvisko E.. Toto mal aj odvolací súd preukázané zo znaleckého posudku z odvetvia grafológie, a tiež z výpovedí obžalovaných F. B. a A. D. B.. V roku 2009 sa A. E. vydala, zmenila priezvisko na C., ale vo výkazoch o výkone osobnej asistencie mesačne sa stále uvádzalo priezvisko E.. Túto nezrovnalosť zistila pracovníčka ÚPSVaR pani G. v databáze na úrade. Keď sa skontaktovala s obžalovanou A. B. C., táto jej povedala, že žiadnu asistenciu nevykonávala, nič nepodpisovala, a ani žiadne výkazy na úrad nenosila.

Obžalovaná A. B. C. na potvrdenie jej výpovedi žiadala vykonať dôkaz a to prečítaním facebookovej komunikácie medzi ňou a obžalovanou Ing. D. B.. Prvostupňový súd tento dôkaz odmietol vykonať podľa § 272 ods. 3 Tr. por. s tým, že ide o nezákonne získaný dôkaz, pretože bol získaný bez súhlasu obžalovanej A. D. B. a bez súhlasu prevádzkovateľa sociálnej siete facebook.

Krajský súd k tomu uviedol, že v prípade, ak obžalovaný predloží zaobstaraný dôkaz, orgány činné v trestnom konaní a súdy sú povinné tento prijať a predložiť ho ako súčasť spisu. Tento dôkaz však musí byť získaný zákonným spôsobom t.j. v súlade s Trestným poriadkom a inými zákonmi Slovenskej republiky.

Nie je možné vylúčiť, aby bol ako dôkaz použitý aj záznam, ktorý bol urobený súkromnou osobou bez súhlasu osôb, ktorých prejav bol zaznamenaný. Prípustnosť takého záznamu je však vždy nutné posudzovať s ohľadom na právo na súkromie, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia a ochrany osobnosti. Pri hodnotení takého dôkazu bude potom významná predovšetkým okolnosť, či dôkaz v podobe súkromne zadováženého záznamu nie je jediným dôkazom v konkrétnej veci, alebo či má súd k dispozícii iné dôkazy, ktoré potvrdzujú dokazovanú skutočnosť, a s ktorými je taký záznam v obsahovej zhode. Úlohou prvostupňového súdu bolo tento dôkaz vykonať, lebo je podporený ďalšími vo veci vykonanými dôkazmi a to výsluchmi obžalovaných, výpoveďou svedkyne A. G. a listinnými dôkazmi, konkrétne zmluvou o výkone osobnej asistencie a mesačnými výkazmi o vykonanej asistencii.

V novom konaní odvolací súd považoval za potrebné opätovne vypočuť A. G. G., prípadne iného zástupcu za ÚPSVaR, ktorý mal popísať postup, či postačí len zmluva o výkone asistencie, alebo len výkazy o osobnej asistencii, aby peňažné príspevky mohli byť vyplatené. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny či má povinnosť kontrolovať výkon asistencie a v akých intervaloch, nakoľko v danom prípade za obdobie od roku 2006 do roku 2010 došlo k vyplácaniu príspevku na osobného asistenta, pričom výkazy mesačne nosila na úrad A. D. B. alebo F. B. a podpisovali oni priezvisko asistenta E..

Krajský súd zdôraznil, že k správnym a úplným skutkovým zisteniam dôjde súd len vtedy, keď vykoná nielen všetky dosiahnuteľné dôkazy, ale ich tiež tak v jednotlivostiach, ako aj v súhrne správne zhodnotí.

Po zrušení veci prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní vypočul svedkyňu A. G. G., ktorá zodpovedala otázku, že bez predkladania mesačných výkazov by nemohlo dôjsť k vyplateniu príspevku na osobnú asistenciu. Tiež rozobrala, prečo v takom dlhom časovom období nebola vykonaná kontrola zo strany ÚPSVaR.

Prvostupňový súd rozsudok presvedčivo a podrobne odôvodnil a dospel k nespochybniteľnému záveru o oslobodení obžalovanej A. B. C. spod obžaloby prokurátora, lebo nebolo dokázané, že skutok spáchala obžalovaná.

Keďže rozsudok súdu prvého stupňa a súdu druhého stupňa tvoria jeden celok a rozhodnutie prvostupňového súdu je úplné a presvedčivé, nepovažoval odvolací súd za potrebné znovu opakovať dôvody rozhodnutia prvostupňového súdu, len zdôrazňuje skutočnosť, že bez mesačných výkazov o výkone osobnej asistencie, ktoré nosila na ÚPSVaR už odsúdená F. B., tieto mesačné výkazy nepodpisovala obžalovaná A. B. C., obžalovaná A. B. C. sama informovala pracovníčku ÚPSVaR, že zmenila výdajom svoje priezvisko z E. na C. a žiadnu asistenciu ZŤP osoby nevykonávala, by nemohlo dôjsť k vyplateniu príspevkov za asistenciu.

V postupe prvostupňového súdu odvolací súd nezistil žiadne pochybenie, jeho rozhodnutie je spravodlivé a zákonné a riadne odôvodnené, preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.